

Sisäministeriö

Viite: SM:n lausuntopyyntö 16.11.2017 SMDno-2017-1081

Lausunto SM:n asetukseksi Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2018

Sisäministeriö on pyytänyt valtiovarainministerin lausuntoa luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi Maahanmuuttoviraston (Migri) maksullisista suoritteista vuonna 2018.

Ehdotus sisältää jonkin verran muutoksia voimassa oleviin maksuihin. Poliisilta Migrille vuoden 2017 alusta siirtyneisiin lupiin ehdotetaan tarkistuksia maksujen tason täsmennyttä. Uudet vuoden 2018 alusta voimaantulevat lupatyypit (kasvuyrittäjäyys, kausityö, yritysten sisäiset siirrot) on huomioitu ehdotuksessa. Kansalaisuusilmoituksissa maksuja tarkistettaisiin alaspäin niin, että ne paremmin vastaisivat suoritteiden omakustannusarvoa.

Uutena sisäministeriö ehdottaa, että kaikista ensimmäisistä oleskelulupahakemuksista, pois lukien työntekijän ensimmäinen oleskelulupahakemus, perittäisiin suoritteiden omakustannusarvoa alempi maksu (52 %). Lupamaksu alennettaisiin 470 euroon (sähköinen 420 euroa) ja alaikäisen lupa 250 euroa (sähköinen 220 euroa; 48 % ja 61 %). Aiemmin alempi maksu on koskenut vain alaikäisiä. Syynä olisivat sosiaaliset ja humanitaariset taikka kansainvälisistä sopimuksista johtuvat syyt.

Selvyyden vuoksi maksuasetuksessa säädettäisiin myös maksuttomista (4 §) suoritteista.

Muiston kustannusvastaavuuslaskelman mukaan maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus olisi kaikkiaan 85 %, mutta kustannusvastaavuus suoritteittain vaihtelisi huomattavasti. Vuonna 2018 arvioidaan kertyvän tuloja noin 17,3 milj. euroa, kustannukset olisivat 20,3 milj. euroa. Mukana laskelmassa ovat myös alennetut suoritteet.

Muiston mukaan Migrin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2016 oli 54 %, vuonna 2015 noin 68 % (vuonna 2014 oli 79 %). Valtiontalouden tarkastusvirasto kiinnitti huomiota kustannusvastaavuuden alhaisuuteen. Syynä pidetään kustannusten nousua. Muiston mukaan tulevaisuudessa pyritään hillitsemään kustannustason nousua, jotta ero omakustannushintojen ja maksujen välillä ei entisestään kasvaisi. Hintoja tarkasteltaisiin vuoden 2019 asetuksen valmistelun yhteydessä.

Muistossa selvitetään myös hallinnonalojen (UM, SM, TEM) välistä puitesopimusta (voimaan 1.1.2017, liitettä päivitetään vuonna 2017). Puitesopimus liit-

tyy mm. oleskelulupiin, jolla maksutulot jaetaan tietyssä suhteessa prosessissa mukana oleville hallinnonaloille (Migrin osuus puitesopimuksen mukaan on eri suoritteissa 55 %, 60 % tai 65 %).

Muiden viranomaisten kanssa samanlaisia suoritteita, joita Migri tuottaa ovat mm. viisumit ja muukalaispassit. Viisumeihin noudatetaan EU:n viisumisään-
nöstöä, jossa säädetään myös maksuista.

Asetus ehdotetaan olemaan voimassa vuoden 2018.

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Muistiossa tulisi selostaa ehdotuksen suhde talousarvioesitykseen 2018. Talousarvioesityksessä Migrin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus on arvioitu 88 %:ksi ja tuotot 14 milj. euroksi ja kustannukset 15,9 milj. euroksi vuonna 2018. Lausunnolla olevan maksuasetusluonnoksen mukaan kustannusvastaavuus olisi 85 %:a. Valtiontalouden tarkastusvirasto on useampana vuonna huomauttanut Migrin maksullisen toiminnan alijäämäisyydestä. Tilanne näyttää edelleen huonontuneen, kustannuksia ei ole saatu hallintaan.

Valtiovarainministeriö puoltaa maksuasetuksen antamista ehdotetussa muodossa, mutta edellyttää, että sisäministeriö ja Migri ryhtyvät välittömästi toimenpiteisiin Migrin maksullisen toiminnan tehostamiseksi ja kustannusten hillitsemiseksi (MPL 6 § 5 mom.) vuonna 2018 niin, että omakustannusarvon mukaisina määrättävät julkisoikeudelliset suoritteiden maksut ovat myös käytännössä omakustannusarvon mukaiset eikä alennettujen maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus entisestään alene.

Kyse on maksutuloista, jotka olisivat vuositasolla yli 5 milj. euron määräiset. Näin ollen ehdotus asetukseksi tulee käsitellä ennen sen antamista asioiden käsittelystä raha-asiainvaliokunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen (TM 0201; 3.1.2002, muut. 15.11.2012) kohdan 2.2.8. mukaan valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa.

Asetuksen antamisen jälkeen se pyydetään toimittamaan tiedoksi valtiovarainministeriön budjettiosastolle (sihteeri Kaisa Koponen).

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen

Budjettineuvos

Kirsti Vallinheimo

Tiedoksi

BO (Vallinheimo, Koponen)